

แนวทางการป้องกันการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
ตามกฎหมาย ป.ป.ช. สำหรับภาคเอกชน

สำนักพัฒนาและส่งเสริมบรรณานุกรม
สำนักงาน ป.ป.ช.

คำนำ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยนอกจากจะต้องมุ่งเน้นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกลุ่มเจ้าพนักงานของรัฐในฐานะเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากรัฐในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อีกหนึ่งกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญที่จะมีส่วนในการป้องกันไม่ให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม คือ ในกลุ่มภาคเอกชน เนื่องจากอาจเข้ามามีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐในการดำเนินธุรกิจ มีโอกาสที่จะเป็นผู้ส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การจัดทำแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามกฎหมาย ป.ป.ช. สำหรับภาคเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในกลุ่มภาคเอกชน และเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘

คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามกฎหมาย ป.ป.ช. สำหรับภาคเอกชน ดังกล่าวนี้นี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับภาคเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม แม้ว่ากฎหมายนี้จะมุ่งบังคับใช้กับเจ้าพนักงานของรัฐ แต่ก็อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคเอกชน ถึงจะไม่มีสภาพบังคับกับภาคเอกชนโดยตรงก็ตาม แต่ก็อาจมีผลโดยอ้อมได้ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมในภารกิจงานที่เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต อันเป็นอีกหนึ่งภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
กันยายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ ๑	บททั่วไป	๑
บทที่ ๒	การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	๔
บทที่ ๓	แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชน	๘
บทที่ ๔	แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ สำหรับภาคเอกชน	๒๔
บทที่ ๕	บทสรุป	๓๔
	เอกสารอ้างอิง	๓๕
	คณะผู้จัดทำ	๓๖

บทที่ ๑

บททั่วไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘ กำหนดห้ามเจ้าพนักงานของรัฐในบางตำแหน่งดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในลักษณะต่าง ๆ (มาตรา ๑๒๖) ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐในบางตำแหน่งเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจเอกชนภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๑๒๗) รวมถึงห้ามเจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่งและผู้ที่ยื่นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐยังไม่ถึง ๒ ปี รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฏ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุกรม (มาตรา ๑๒๘)

บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวมุ่งเน้นป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยมีลักษณะเป็นการกำหนดข้อห้ามสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่ยื่นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว หรือจากการใช้อำนาจในตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐ หรือจากการที่เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ทั้งนี้ การกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘ บางกรณีภาคเอกชนอาจเข้ามามีส่วนทำให้เจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี เกิดการกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวได้ เช่น ในกรณีที่ภาคเอกชนได้รับเจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ในตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดห้าม ไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจเอกชนที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งอาจทำให้เจ้าพนักงานของรัฐ ดำเนินการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ (๔) หรือในกรณีที่ภาคเอกชนได้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ และการให้นั้นไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีมูลค่าเกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจทำให้เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๒๘ เป็นต้น

แม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘ จะไม่ได้กำหนดความผิดสำหรับภาคเอกชน แต่การที่ภาคเอกชนมีการรับเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปีในตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดห้าม ไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในทางธุรกิจ ย่อมอาจส่งผลกระทบต่อการค้าในภาพรวม ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ หรือในกรณีที่ภาคเอกชนมีการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ แต่การให้นั้นเป็นการให้เพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำ อันมิชอบด้วยหน้าที่ อาจทำให้ภาคเอกชนดังกล่าวเป็นผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการให้สินบนได้ อันจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของภาคเอกชนดังกล่าว

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างให้ภาคเอกชนได้ทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ข้อย้ำห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ และ มาตรา ๑๒๘ รวมถึงแนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยจะปรากฏในบทที่ ๒ บทที่ ๓ และบทที่ ๔ ต่อไป

แนะนำตัวละครในบทที่ ๒ บทที่ ๓ และบทที่ ๔

เจ้าหน้าที่
ผู้ให้ข้อมูล

คุณแสนชื่อ
นักธุรกิจ

คุณแสนดี
ชาวบ้าน

บทที่ ๒

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ในบทนี้ จะกล่าวถึงความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม การกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าพนักงานของรัฐ รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับภาคเอกชน

สวัสดีครับเจ้าหน้าที่ ผมมีเรื่องจะขอสอบถามหน่อยครับว่า การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม คืออะไรหรือครับ

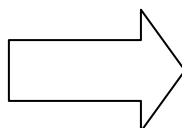
สวัสดีครับคุณแสนชื่อ ก่อนที่จะอธิบายว่า การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม คืออะไร ผมอยากจะให้เข้าใจก่อนว่า ประโยชน์ส่วนบุคคลคืออะไร ประโยชน์ส่วนรวมคืออะไร

ประโยชน์ส่วนบุคคล หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าพนักงานของรัฐในสถานะที่เป็นเอกชนได้กระทำการใด ๆ เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้าขาย การลงทุน เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนตัวหรือบุคคลอื่น

ประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐได้กระทำการใด ๆ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการในสถานะของเอกชน

การที่บุคคลใด ๆ ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กับรัฐใน ๒ สถานะ กล่าวคือ (๑) สถานะที่เป็นเอกชนหรือบุคคลธรรมดาคนหนึ่ง และ (๒) สถานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้น เจ้าพนักงานของรัฐจึงมีโอกาที่จะกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมได้

เจ้าพนักงานของรัฐมีโอกาสที่จะกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างไรหรือครับ

คืออย่างนี้ครับ เจ้าพนักงานของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจแทนรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจในการอนุมัติ การอนุญาต การลงนามในสัญญาต่าง ๆ ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อาจหาโอกาสจากการที่ตนมีอำนาจหน้าที่ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือในการพิจารณาดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ แล้วตนเองกลับเข้าไปมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าวหรือได้มีการนำผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องหรือเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ อันส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นขาดความเที่ยงธรรม ไม่เป็นกลาง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

ตัวอย่างเช่น เจ้าพนักงานของรัฐมีอำนาจในการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างแทนหน่วยงานของรัฐ แต่กลับเข้าไปเป็นคู่สัญญาการจัดซื้อจัดจ้างกับหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเสียเอง เป็นต้น

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลเสียหายอย่างไรบ้างครับ

เสียหายมากเลยนะครับคุณแสนชื่อ เมื่อเจ้าพนักงานของรัฐในฐานะที่เป็นผู้ใช้อำนาจแทนรัฐซึ่งจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่กลับมีการนำประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ประโยชน์ที่ควรจะไปสู่ส่วนรวมอย่างสูงสุดกลับถูกแบ่งส่วนไปยังประโยชน์ส่วนตัวของคนบางคนหรือคนบางกลุ่ม อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ เสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงเสียหายต่อประชาชนในฐานะที่เป็นผู้รับบริการจากภาครัฐ

หากในกรณีที่ผมเป็นภาคเอกชน จะได้รับผลกระทบจากการกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าพนักงานของรัฐไหมครับ

ได้รับผลกระทบแน่นอนครับคุณแสนชื่อ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่จนถึงพ่อค้ารายย่อย กิจการร้านค้าต่าง ๆ หรือกรณีหากเป็นนิติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ซึ่งอาจเข้ามาเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเข้าเป็นผู้เสนอราคาหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การติดต่อเข้ารับบริการต่าง ๆ กับหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น ซึ่งหากเจ้าพนักงานของรัฐมีการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หรือมีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อไปเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง หรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ย่อมทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจได้

แล้วปัจจุบันมีกฎหมายที่กำหนดห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการ
ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
ใหม่ครับเจ้าหน้าที่

มีครับคุณแสนชื่อ ปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่บัญญัติออกมาเพื่อห้ามไม่ให้
เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ
ประโยชน์ส่วนรวมในลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา
๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘ นอกจากนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังได้ออกประกาศ
ที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
อีกหลายฉบับ

แล้วผมในฐานะที่เป็นภาคเอกชน จะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการ
ป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ
ประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ -
มาตรา ๑๒๘ ได้บ้างไหมครับ

ได้สิครับคุณแสนชื่อ ภาคเอกชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการ
ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๘ รวมถึงมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐ
ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยมีแนวทางการป้องกันการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมสำหรับภาคเอกชน ซึ่งจะ
กล่าวถึงในบทที่ ๓ และบทที่ ๔ ต่อไป

บทที่ ๓

แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชน

ในบทนี้ จะกล่าวถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ บุคคลที่อยู่ในบังคับและลักษณะข้อห้ามการดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายดังกล่าว รวมถึงแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมสำหรับภาคเอกชน

ก่อนที่จะไปทราบถึงแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชน มาดูกันก่อนว่า สาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าว บุคคลที่อยู่ในบังคับมีใครบ้าง และลักษณะกิจการที่ต้องห้ามดำเนินการมีอะไรบ้าง

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วมาตรา ๑๒๖ มีสาระสำคัญว่าอย่างไรหรือครับ

มาตรา ๑๒๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งมีที่มาจากกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากรัฐ ทำให้มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต การให้สัมปทาน และลงนามในสัญญาต่าง ๆ รวมถึงมีอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดีหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๒๖ ได้บัญญัติห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินกิจการ
ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
๔ ลักษณะดังนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
ซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ
หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่
ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญา
กับรัฐ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น
ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะ
ดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือ
โดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน
พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล
ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น
สังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพ
ของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์
ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการ
ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วใครอยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ บ้างครับ

สำหรับบุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามความในมาตรา ๑๒๖ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) เจ้าพนักงานของรัฐ ประกอบด้วย

๑) กรรมการ ป.ป.ช.

๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๓) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

๔) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

๔.๑) สำหรับข้าราชการพลเรือน ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง ทบวง กรม

๔.๒) สำหรับข้าราชการทหาร ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพ

๔.๓) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๔.๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด

๔.๕) ปลัดกรุงเทพมหานคร

๔.๖) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๔.๗) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔.๘) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ได้แก่ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเลขาธิการวุฒิสภา

๕) ผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) คู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ

มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง กำหนดให้ใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตาม (๑) ด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินการของคู่สมรสเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

ทั้งนี้ มาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ยังกำหนดให้คู่สมรสตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง หมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น บุคคลที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐด้วย

(๑) ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอก รับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี

(๒) เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

(๓) บุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและต่อมาได้จดทะเบียนหย่าขาดจากกันตามกฎหมาย แต่ยังคงแสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน

(๓) เจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ

ประกาศคณะกรรมการป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามความในมาตรา ๑๒๖ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังรวมถึงเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจด้วย

เจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ หมายถึง การรับมอบอำนาจให้กระทำการทั้งหมดทั้งในส่วนของกรมมอบอำนาจตามคำสั่งทางปกครอง การมอบอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นการมอบอำนาจ ที่รวมถึงการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีตัวอย่างเช่น กรณีปลัดกระทรวง ก. มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทนและมีอำนาจในการอนุมัติจัดจ้างโครงการก่อสร้างอาคาร A ย่อมหมายความว่า รองปลัดกระทรวงถือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจและต้องห้ามดำเนินการตามมาตรา ๑๒๖ ด้วย

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วมาตรา ๑๒๗ มีสาระสำคัญอย่างไรครับ

สำหรับมาตรา ๑๒๗ ได้บัญญัติห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นเคยสังกัดอยู่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อ ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ภายใน ๒ ปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

สำหรับบุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๗ มีดังนี้

- ๑) กรรมการ ป.ป.ช.
- ๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๓) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา
- ๔) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
 - ๔.๑) สำหรับข้าราชการพลเรือน ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง ทบวง กรม
 - ๔.๒) สำหรับข้าราชการทหาร ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพ
 - ๔.๓) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 - ๔.๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - ๔.๕) ปลัดกรุงเทพมหานคร
 - ๔.๖) ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
 - ๔.๗) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๔.๘) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ได้แก่ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเลขาธิการวุฒิสภา

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วทำไมถึงต้องห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งต่าง ๆ หรือบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งยังไม่ถึง ๒ ปี ไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในธุรกิจ เอกชนด้วยล่ะครับ

คือแบบนี้ครับ ลองคิดดูสิครับว่าหากบริษัทเอกชนใดมีการรับ เจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งยังไม่ถึง ๒ ปี ที่กฎหมาย กำหนดห้าม ไปดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทเอกชนนั้น ย่อมอาจทำให้ บริษัทเอกชนดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และยังอาจส่งผลให้ การดำเนินธุรกิจของเอกชนเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ ที่ไม่เป็นธรรม จากการศึกษาที่บุคคลดังกล่าวได้รับรู้หรือเคยรับรู้ความลับหรือ ข้อมูลภายในหน่วยงานของรัฐ หรือการอาศัยโอกาสที่บุคคลดังกล่าว ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจ หน้าที่ในการกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบธุรกิจของเอกชน ไปเอื้อประโยชน์แก่ธุรกิจเอกชนดังกล่าว

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วอย่างนี้ ภาคเอกชนจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการ ป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ ได้อย่างไรบ้างครับ

ผมได้จัดทำตารางแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ มาดูกันเลยครับว่า ภาคเอกชนจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ ได้อย่างไรบ้าง ตามตารางดังต่อไปนี้

แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๖ สำหรับภาคเอกชน

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
<p>(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี</p>	<p>- นายก อบต. ก. เข้าทำสัญญารับเหมาก่อสร้าง หรือสัญญาใด ๆ กับ อบต. ก. (เนื่องจาก นายก อบต. ก. มีอำนาจกำกับดูแล อบต. ก.)</p> <p>- นายก อบต. ก. ได้ใช้อำนาจในตำแหน่งเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาใด ๆ ที่ทำกับ อบต. ก.</p>	<p>ในเบื้องต้นสามารถเป็นผู้สอดส่องดูแล หรือร่วมเป็นหูเป็นตาในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีการทำสัญญาใด ๆ เพื่อจะได้คอยสังเกต/ตรวจสอบ/เฝ้าระวังว่า เจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ (รวมถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) ได้เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือได้มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปยุ่งเกี่ยวหรือไปมีส่วนได้เสียในสัญญาใด ๆ ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ หรือไม่</p> <p>และหน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ของเจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีที่ เป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องดูว่าเจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
<p>(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี วันแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด</p>	<p>- นายก อบจ. ก. เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน ก. จำกัด และห้างหุ้นส่วน ก. จำกัด ได้เข้าเป็นคู่สัญญารับเหมาก่อสร้างหรือสัญญาใด ๆ กับ อบจ. ก. (เนื่องจาก นายก อบจ. ก. มีอำนาจกำกับดูแล อบจ. ก.)</p> <p>- อธิบดีกรม ก. เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ก. จำกัด ตามทะเบียนผู้ถือหุ้น และบริษัท ก. จำกัด ได้เข้าเป็นคู่สัญญารับเหมาก่อสร้างหรือสัญญาใด ๆ กับ กรม ก. (เนื่องจาก อธิบดีกรม ก. มีอำนาจกำกับดูแล กรม ก.)</p> <p>ข้อยกเว้น บุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ดังกล่าว สามารถเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด กล่าวคือ ไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดฯ ตามมาตรา ๑๒๖ (๒) พ.ศ. ๒๕๖๓</p>	<p>- กรณีดังกล่าวนี้ หากภาคเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วน (ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด) จะเข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ</p> <p>เบื้องต้น ควรจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่า บุคคลที่เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน เป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ (รวมถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) หรือไม่</p> <p>และในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนมีบุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ เป็นหุ้นส่วนอยู่ ควรจะต้องระมัดระวังในกรณีหากห้างหุ้นส่วนดังกล่าวจะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ควรจะต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนว่า หน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ของหุ้นส่วนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีบุคคลที่เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องตรวจสอบว่าเจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
		<p>- กรณีเช่นเดียวกัน หากภาคเอกชนเป็นบริษัท (บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด) เบื้องต้นควรจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น เป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ (รวมถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) หรือไม่</p> <p>และในกรณีที่บริษัทมีบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้นอยู่ ควรจะต้องระมัดระวังในกรณีหากบริษัทจะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ควรจะต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนว่า หน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องตรวจสอบว่าเจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p> <p>ทั้งนี้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
<p>(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญา กับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเข้ารับสัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม - นาย A ได้รับสัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และในเวลาต่อมานาย A ได้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแล้วยังคงถือไว้ซึ่งสัมปทานดังกล่าวนั้นต่อไป - นาย ก อบจ. B เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน B จำกัด และห้างหุ้นส่วน B จำกัด ได้รับสัมปทานรังนกก็แอ่น (อบจ. B เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้สัมปทานดังกล่าว) - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท C จำกัด และ บริษัท C จำกัด ได้รับสัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม <p>ข้อยกเว้น บุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ดังกล่าว สามารถเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด กล่าวคือ ไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท อันเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดฯ ตามมาตรา ๑๒๖ (๓) พ.ศ. ๒๕๖๓</p>	<p>ในเบื้องต้น สามารถเป็นผู้สอดส่องดูแล หรือร่วมเป็นหูเป็นตา ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีการให้สัมปทาน หรือมีการทำสัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน เพื่อจะได้คอยสังเกต/ตรวจสอบ/เฝ้าระวังว่า ผู้รับสัมปทานหรือผู้เข้ามาเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนกับหน่วยงานของรัฐเป็นบุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่</p> <p>และหน่วยงานของรัฐที่มีการให้สัมปทาน หรือมีการทำสัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดต่อนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีผู้รับสัมปทานหรือผู้เข้ามาเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนกับหน่วยงานของรัฐ เป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ ในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องตรวจสอบว่า เจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าว มีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p> <p>- หากภาคเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วน (ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด) เบื้องต้นควรจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าบุคคลที่เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
		<p>ในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ (รวมถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) หรือไม่</p> <p>และในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนมีบุคคลที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ เป็นหุ้นส่วนอยู่ด้วย ควรจะต้องระมัดระวังในกรณีหากห้างหุ้นส่วนดังกล่าวจะเข้ารับสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนกับหน่วยงานของรัฐ ควรจะต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนว่า หน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ของหุ้นส่วนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีบุคคลที่เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องตรวจสอบว่าเจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p> <p>- กรณีเช่นเดียวกัน หากภาคเอกชนเป็นบริษัท (บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด) เบื้องต้นควรจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่า บุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น เป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับ</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
		<p>มาตรา ๑๒๖ (รวมถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) หรือไม่</p> <p>และในกรณีที่บริษัทมีบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้นอยู่ ควรจะต้องระมัดระวังในกรณีหากบริษัทจะรับสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนกับหน่วยงานของรัฐ ควรจะต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนว่า หน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้น อยู่ในอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ หรือไม่ (สำหรับกรณีบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ ควรจะต้องตรวจสอบว่าเจ้าพนักงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี หรือไม่)</p> <p>ทั้งนี้ เว้นแต่ บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท</p>

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๖	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
<p>(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะ เป็น กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น</p>	<p>- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เข้าไปดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของสถานพยาบาลเอกชน</p> <p>ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นผู้รักษาการมีอำนาจหน้าที่สั่งการใด ๆ ให้สถานพยาบาลปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติได้ การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีความสัมพันธ์กับสถานพยาบาลในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างอย่างใดอย่างหนึ่ง ในธุรกิจของสถานพยาบาลเอกชน จึงอยู่ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนและส่งผลทำให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นกิจการของส่วนรวม กับกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของพนักงานหรือลูกจ้าง ตัวแทน ที่ปรึกษาหรือเป็นกรรมการในธุรกิจของเอกชน หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่มีสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>ในกรณีที่ภาคเอกชน จะรับเจ้าพนักงานของรัฐมาเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ควรจะต้องตรวจสอบสิ่งที่จะอาจจะเป็นประเด็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>๑) เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งที่กฎหมายมาตรา ๑๒๖ กำหนดห้าม (รวมถึงเป็นคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖ และเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ) หรือไม่</p> <p>๒) ธุรกิจของเอกชนดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือไม่</p> <p>๓) โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนดังกล่าวนี้ อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น หรือไม่</p>

แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชน

ข้อห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒๗	กรณีตัวอย่าง	แนวทางการป้องกัน ของภาคเอกชน
<p>เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เข้าไปดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของสถานพยาบาลเอกชน ภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>กรณีหากภาคเอกชน จะรับเจ้าพนักงานของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ไม่ว่าจะพ้นจากเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการ หรือหมดวาระการดำรงตำแหน่ง หรือยังเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ แต่ไปดำรงตำแหน่งอื่น มาเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ควรจะต้องตรวจสอบสิ่งนี้อาจจะเป็นประเด็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>๑) เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น เคยอยู่ในตำแหน่งที่กฎหมายมาตรา ๑๒๗ กำหนดห้าม หรือไม่</p> <p>๒) เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กฎหมายมาตรา ๑๒๗ กำหนดห้าม เกินระยะเวลา ๒ ปี แล้วหรือไม่</p> <p>๓) ธุรกิจของเอกชนดังกล่าว อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นเคยสังกัดอยู่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือไม่</p> <p>๔) โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนดังกล่าว นั้น อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น หรือไม่</p>

แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๑๒๗ สำหรับภาคเอกชนตามตารางดังกล่าว เป็นแนวทางในเบื้องต้น ซึ่งในรายละเอียดของแต่ละเรื่อง อาจจะมีความแตกต่างกัน จะต้องดูเป็นรายเรื่องไป

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วแบบนี้ หากกรณีภาคเอกชนมีข้อสงสัยว่าจะสามารถรับเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี ที่กฎหมายกำหนดห้าม มาดำรงตำแหน่งในธุรกิจเอกชนได้หรือไม่ จะสามารถสอบถามไปที่ไหนครับ

หากภาคเอกชนมีข้อสงสัยว่าหากรับเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี ที่กฎหมายกำหนดห้าม แล้วไม่แน่ใจว่าจะทำให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๖ (๔) หรือมาตรา ๑๒๗ หรือไม่ สามารถทำหนังสือขอหารือได้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. เลยครับ

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วถ้าเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมายมาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๑๒๗ จะมีโทษไหมครับ

มีครับคุณแสนชื่อ กรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมายมาตรา ๑๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมายมาตรา ๑๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อันเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๘ และมาตรา ๑๗๐

นอกจากจะต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว ยังต้องพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือเคยสังกัดอยู่ ว่ามีบทบัญญัติที่กำหนดห้ามไว้ด้วยหรือไม่ โดยสามารถตรวจสอบได้จากกฎหมายของหน่วยงาน เช่น พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๒/๑ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน หรือดำรงตำแหน่งใด ในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลอื่นใด บรรดาที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม เว้นแต่จะจะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี เป็นต้น

ครับเจ้าหน้าที่ ขอขอบคุณมากเลยครับ รู้แบบนี้แล้ว ภาคเอกชนยิ่งจะต้องระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจ และจะต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ให้มีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง

ใช่แล้วครับคุณแสนชื่อ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส และมีธรรมาภิบาล

แม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๗ จะไม่ได้กำหนดความผิดสำหรับภาคเอกชน แต่หากภาคเอกชนใดที่มีการดำเนินการอันเป็นผลให้เจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี ต้องฝ่าฝืนกฎหมาย อาจถือได้ว่าภาคเอกชนดังกล่าวนี้เป็นผู้ส่งเสริมเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปีกระทำความผิดตามกฎหมาย ซึ่งอาจจะกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของภาคเอกชนนั้น ๆ ได้

บทที่ ๔

แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ สำหรับภาคเอกชน

ในบทนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่อาจกลายเป็นการกระทำความผิดฐานผู้ให้สินบน

สวัสดีครับเจ้าหน้าที่ พอตีผมจะเอากระเช้าของขวัญไปให้แก่เจ้าพนักงานของรัฐ แต่ได้ยินมาว่ามีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ใช่ไหมครับ

สวัสดีครับคุณแสนดี ใช่แล้วครับ ปัจจุบันมีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กล่าวคือ **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘**

แล้วทำไมต้องกำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วยครับ

เนื่องจากว่า การให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการให้เพื่อแสดงความมีน้ำใจหรือแสดงความขอบคุณจากการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของเจ้าพนักงานของรัฐ ย่อมอาจเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นเกิดเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้

เกิดเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างไรครับ

เมื่อเจ้าพนักงานของรัฐมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมาแล้ว อาจทำให้เกิดความรักใคร่ชอบพอ เกิดความความเกรงใจต่อกัน อาจหาโอกาสในการตอบแทนแก่ผู้ให้ และหากวันใดวันหนึ่ง ผู้ให้เข้ามาใช้บริการหรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น อาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐเกิดความไม่เป็นกลาง เกิดความเอียงเอน หรืออาจมีการนำผลประโยชน์ของส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณในเรื่องส่วนตัวได้

เป็นแบบนี้เอง แล้วกฎหมายมาตรา ๑๒๘ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐไว้อย่างไรบ้างครับ ผมจะได้ใช้เป็นแนวทางในการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ

มาตรา ๑๒๘ กำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐ รวมถึงผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ได้กำหนดคำนิยามไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

แล้วคำว่าประโยชน์อื่นใด หมายความว่าอย่างไรครับเจ้าหน้าที่

คำว่า “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” ได้กำหนดคำนิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔ หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

คราวนี้มาดูกันว่า มีกรณีใดบ้างที่สามารถให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดกับเจ้าพนักงานของรัฐ แล้วเจ้าพนักงานของรัฐไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย มาตรา ๑๒๘ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ใน ๓ กรณี ดังนี้

๑) การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ให้ต้องพิจารณาว่า หากจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ มีกฎหมายใดที่บัญญัติรองรับให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นมีสิทธิรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้

กรณีตัวอย่าง เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าที่พัก ค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการได้ เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นสามารถรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

๒) การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป

กรณีผู้ให้ซึ่งเป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ ของเจ้าพนักงานของรัฐ จะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้สืบสันดาน บุพการี หรือญาติ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ต้องพิจารณาว่า เป็นการให้ตามประเพณีหรือตามธรรมเนียมจรรยาหรือไม่ และการให้นั้นสมควรแก่ฐานานุรูปของผู้ให้

แล้วคำว่าญาติ หมายความว่าอย่างไรครับ

คำว่า “ญาติ” ได้กำหนดคำนิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔ หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

แล้วการให้ที่สมควรแก่ฐานานุรูป เป็นอย่างไรครับ

เป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ตามสมควรแก่ฐานะของผู้ให้ เช่น ปู่ย่ามีทรัพย์สิน ๑๐๐ ล้านบาท มอบบ้านพร้อมที่ดินมูลค่า ๕ ล้านบาท ให้หลานซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นต้น

๓) การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์ และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา คืออะไร หรือครบเจ้าหน้าที่

คำว่า “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” ได้กำหนด คำนยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔ หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และ ให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ เป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาท ที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ทั้งนี้ ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เจ้าพนักงานของรัฐจะสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย ธรรมจรรยาไว้ ๒ กรณี ดังนี้

๓.๑) การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติที่มี ราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ให้ต้องพิจารณาว่า เป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐโดยธรรมจรรยาหรือไม่ และเจ้าพนักงานของรัฐ ผู้รับนั้นเป็นบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ รวมทั้งมูลค่าการให้ในแต่ละโอกาสดังกล่าว ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

พอลจะมีตัวอย่างบ้างไหมครับเจ้าหน้าที่

มีครับ เช่น การให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเนื่องในเทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ หรือวันมงคลสมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นต้น และ เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นเป็นบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ รวมทั้งมูลค่าการให้ในแต่ละโอกาสดังกล่าว จะต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓.๒) การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป
กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ให้ต้องพิจารณาว่า เป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐโดยธรรมจรรยาหรือไม่ และต้องเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป ไม่กำหนดตัวผู้รับเป็นการเฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นเจ้าพนักงานของรัฐคนนี้หรือคนนั้น กรณีดังกล่าวนี้ไม่ต้องคำนึงถึงมูลค่าของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่จะให้

พอลจะมีตัวอย่างบ้างไหมครับเจ้าหน้าที่

มีครับ เช่น การจับสลากชิงรางวัลในงานฉลองวันปีใหม่ของห้างสรรพสินค้า ซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐเป็นบุคคลหนึ่งในวันที่โชคดีจับสลากได้รับรางวัลดังกล่าวด้วย เป็นต้น กรณีดังกล่าวนี้ไม่ต้องคำนึงถึงมูลค่าของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่จะให้

แล้วถ้าเจ้าพนักงานของรัฐมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องทำอย่างไรครับ

กรณีเจ้าพนักงานของรัฐมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ซึ่งรับมาโดยมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล มีหลักเกณฑ์ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นต้องดำเนินการ กล่าวคือ จะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐสังกัด ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะรับไว้หรือไม่ อันเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

แล้วถ้าเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมายมาตรา ๑๒๘ จะมีโทษไหมครับ

มีครับคุณแสนดี กรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปีหรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อันเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๘

ทั้งนี้ แม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ไม่ได้กำหนดความผิดสำหรับผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แต่ทั้งนี้ บางกรณีการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อาจกลายเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายสำหรับผู้ให้ หากเป็นกรณีการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ อันเป็นความผิดในฐานะ “ผู้ให้สินบน” ซึ่งจะมีโทษในทางอาญา เช่น ความผิดประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๖ เป็นต้น

มีตัวอย่างคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการให้สินบน ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๒๑/๒๕๑๙ จำเลยเป็นผู้จัดการทั่วไปของบริษัท ก. จำกัด ได้มอบเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท แก่นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ข. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคารในเขตเทศบาล เพื่อจูงใจให้นายกเทศมนตรีอนุมัติให้จำเลยปลูกสร้างอาคารโดยเร็ว ทั้งที่เรื่องราวหลักฐานการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารยังไม่เรียบร้อยพอที่จะอนุญาตได้ อันเป็นการมิชอบด้วยหน้าที่ จำเลยจึงต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วนอกจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐ อีกหรือไม่ครับ

มีครับ ยังมีกฎหมายอื่นอีก เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งได้กำหนดรวมไปถึงการรับของขวัญของบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

นอกจากนี้ ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้มีการประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ซึ่งเป็นนโยบายที่กำหนดให้บุคลากรภายในหน่วยงานไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ทุกชนิด เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐ รวมถึงสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใสของระบบราชการให้เข้มแข็งและยั่งยืน

ครับเจ้าหน้าที่ ได้รับทราบแบบนี้แล้ว ผมเองก็ไม่ควรจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ จากการทำหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่

ใช้ครับคุณแสนดี เราควรคำนึงไว้เสมอว่า เจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้มาปฏิบัติงานให้กับส่วนรวมและก็ได้รับค่าตอบแทนจากภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ จึงไม่ควรเป็นผู้ส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐเกิดความเข้าใจและเคยชินในเรื่องที่ไม่ถูกต้องว่าจะต้องได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าพนักงานของรัฐยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ และมีส่วนร่วมในการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าพนักงานของรัฐอันเกิดจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ผู้ที่จะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ ควรที่จะต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบายของหน่วยงานภาครัฐด้วยเช่นกัน

ครับเจ้าหน้าที่ แล้วถ้าผมไปประกอบธุรกิจเอกชน ซึ่งอาจจะต้องมีการติดต่อกับราชการกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การขออนุมัติ การขออนุญาต เป็นต้น และหากถูกเจ้าพนักงานของรัฐเรียกรับทรัพย์สิน จะต้องทำอย่างไรครับ

คุณแสนดีจะต้องไม่ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐนะครับ อย่างที่ผมบอกไปว่ามีโอกาสที่คุณแสนดีจะกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการให้สินบน และอาจทำให้การดำเนินธุรกิจเสื่อมเสียชื่อเสียง นอกจากนี้การให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ ยังเป็นการเพิ่มต้นทุนทางธุรกิจอีกด้วย

สำหรับในกรณีที่ถูกเรียกรับทรัพย์สินจากเจ้าพนักงานของรัฐก็สามารถที่จะกล่าวหาร้องเรียนไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีช่องทางดังนี้

- ไปรษณีย์ เลขที่ ๓๖๑ ถ.นนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐
- เว็บไซต์ www.nacc.go.th
- โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐
- สายด่วน ๑๒๐๕
- ยื่นข้อกล่าวหาร้องเรียนด้วยตนเองที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

หรือกล่าวหาร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน เป็นต้น

หากภาคเอกชนไม่มีการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่มีการให้สินบน และเจ้าพนักงานของรัฐไม่มีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่มีการรับสินบน ย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ เป็นการลดต้นทุนทางธุรกิจ ส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเกิดความเป็นธรรม มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม งบประมาณในการจัดทำบริการสาธารณะลงสู่ประชาชนและสังคมอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐเป็นไปตามระเบียบกฎหมายด้วยความโปร่งใส และมีธรรมาภิบาล อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสูงสุด

บทที่ ๕

บทสรุป

การดำเนินงานเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในกลุ่มภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่จนถึงพ่อค้ารายย่อย กิจการร้านค้าต่าง ๆ หรือกรณีหากเป็นนิติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ซึ่งอาจเข้ามาเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐ หรือเจ้าพนักงานของรัฐผ่านกระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ โดยจะต้องไม่เป็นผู้ส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ไม่เป็นผู้ส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้เจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

แม้สิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยหลักแล้วย่อมจะต้องมุ่งแสวงหาผลกำไร แต่ทั้งนี้ผลกำไรนั้นควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม ตามหลักจรรยาบรรณทางวิชาชีพ หลักจริยธรรมและคุณธรรมที่ดี หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรยึดมั่นในจรรยาบรรณ จริยธรรมและคุณธรรมอยู่เสมอ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อพึงปฏิบัติของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเคร่งครัดในทุกกิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการต่อต้านการกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริตในทุกรูปแบบ

อย่างไรก็ตาม เมื่อภาคเอกชนได้มีการดำเนินการเพื่อต่อต้านการกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริตแล้ว หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐ ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมก็จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการในการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริตของหน่วยงานอย่างชัดเจนเช่นกัน รวมถึงจะต้องสร้างค่านิยมให้ภาคเอกชนเห็นว่าการที่ภาคเอกชนจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐนั้น ไม่มีผลต่อการพิจารณาหรือการตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ และอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย ในฐานะผู้ให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เมื่อนโยบายหรือมาตรการของทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ เห็นพ้องตรงกัน ย่อมจะทำให้การดำเนินงานเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดกับสังคมและประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๑๒๗, ๒๕๖๓
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๘, ๒๕๖๓
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคเอกชน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, ๒๕๖๔
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคล ในการป้องกันการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๖๐
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, ข้อควรรู้ มาตรา ๑๒๖ (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หนังสือ "คุณธรรมนำธุรกิจ", ๒๕๒๒ หน้า ๒๓-๓๔.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายนิวัติไชย เกษมมงคล
๒. นายอุทิศ บัวศรี

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

บรรณาธิการ

นางจงกลณี กมลวิเศษกุล

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล

กองบรรณาธิการ

๑. นางภัทริยา เมฆวณิชย์
๒. นายเฉลิมชัยวงศ์ บริรักษ์
๓. นายสรารุณี เศรษฐกร
๔. นางสาวอิสริย์ ตี๋ปินวงศ์
๕. นายธัญยาพร ระเบียบโลก

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ (ผู้รับผิดชอบหลัก)
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ